

RAHANDUSMINISTEERIUM

Euroopa Liidu 2028-2034 eelarveperioodi toetuste ehk riigiplaani läbirääkimiste mandaat

15.09.2026

EL eelarve ettepanek 2028-2034; maht 2 triljonit

Riikide-piirkondade partnerluskavad, Euroopa Fond 865 mld

Riigiplaan – eeldatav maht Eestile 6,5 mld

- Haridus, tööturg, sotsiaalkaitse, tervis
- Tööstus, TAI, digi- ja rohepööre, transport, turism, piirkondlik areng
- Põllumajandus, maaelu, metsandus, kalandus, loodus, kliimameetmed
- Kriisivalmidus, kaitsetööstus, sõjaline liikuvus, küberturvalisus, taristukaitse, sisejulgeolek, piir, viisa, ränne
- Kodanikuühiskond, õigusriik ja demokraatia, meedia, avaliku halduse suutlikkus, kultuuriline mitmekesisus
- + Interreg kava 71,8 mln

Konkurentsivõime, jõukus, julgeolek 630 mld

Euroopa Konkurentsivõime Fond 450 mld sh:

- Programm "Euroopa horisont" 175 mld
- Innovatsioonifond 41 mld (*väljaspool EL eelarvet*)

Fookused:

- Üleminek puhtale energiale ja süsinikuheite vähendamine; tervishoid ja biomajandus; digiüleminek; kaitse ja kosmos

Euroopa ühendamise rahastu 81 mld sh:

- Transport, sh sõjaline liikuvus
- Energia

Erasmus+ 40 mld

Muud: 59 mld

Nt AgoraEU, Ühtse turu programm, Euratom, Pericles jt

Globaalne Euroopa 215 mld

Arengukoostöö, ühinemiseelne abi, partnerlus, humanitaarabi, rahu ja julgeolek, makromajanduslik finantsabi

Haldus 118 mld

EL halduskulud

Liikmesriigi sisustada ja juhtida

Taotlemine voorude ja konkursside kaudu

Euroopa Komisjoni juhtida

EK, EP, EL ametkonnad

Riigiplaani toetuse raamistik ja planeerimise etapid

Üldine rahastusraamistik (2028-2034)	mld €
Euroopa Fondi eraldis Eesti riigiplaanile 2028-2034, sh:	6,526
Valdkondade ülene eraldis	3,94
Ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) sihtotstarbeline eraldis	1,59
Sisejulgeolek, piir, viisa, ränne (HOME-fondid)	0,81
Sotsiaalne kliimafond (SKF)	0,186
Lisatingimused	
14% sotsiaalseteks eesmärkideks	0,552
43% kliima- ja keskkonnaeesmärkideks	2,378
10% maapiirkondade arenguks	0,488
4% halduskuludeks (tehniline abi 3,5% ja EK-le 0,5%)	0,254
I etapis planeerimiseks 5,5 mld (2028-2031), sh:	5,5
- ÜPP sihtotstarbeline eraldis täies mahus 100%, ilma halduskuludeta	1,53
- HOME - fondid 75% ulatuses, ilma halduskuludeta	0,583
- Valdkondadeülene eraldis, ilma halduskuludeta:	3,4
- sh Agri Prosperity Gap (75% 546 mln-st, ilma halduskuludeta)	0,393
- sh maapiirkondade sihtotstarbeline eraldis (10% valdkondade ülesest eraldisest, ilma halduskuludeta)	0,468
Rakendamise halduskulud (lisanduvad eraldi)	0,256
II etapp hilisemaks planeerimiseks (2031-2033)	0,703

NB! MFF läbirääkimised on käimas, mille käigus võivad rahalised parameetrid muutuda.
Kokkulepped eeldatavasti 2027.a. alguses.

NB! Rahastamine tulemuspõhine ja seostatud tingimuslikult reformide elluviimise edukusega

Esmase jaotusettepaneku lähtekohad

Keskendumine reformidele ja investeringutele, mis:

1

Pikaajalised strateegilised sihid

Aitavad saavutada Eesti pikaajalisi strateegilisi sihte ja toetavad vajalike muutuste elluviimist.

2

Õiguslik kooskõla ja kiire rakendamine

On igakülgses kooskõlas riigiplaani määruse raamistiku ja tingimustega (sh strateegiliste aluste ja riigipõhiste soovitustega), võimaldades sõlmida Eesti jaoks kiired kokkulepped ja asuda rakendama.

3

Teostatavus antud ajaraamis

On riigiplaani ajaraamis ja tingimustel edukalt teostatavad.

4

Konkurentsivõime ja kriisikindlus

Toetavad Eesti majandust ja konkurentsivõimet ning kliima- ja kriisikindlust.

5

Jätkusuutlikkus

On tulevikukindlad, teostatavad, tasuvad ja jätkusuutlikud, vältides üle-investeermist ja ülejõukäivaid püsikulusid.

Millele jaotusettepaneku koostamisel tuginesime?

Protsessi käigus kõigi osapoolte antud sisendile, millest vormus soovitus poliitilisteks aruteludeks

PROTSESS

2025

nov-dets

Missioonide aruteluseminarid (6)
(ministeeriumide asestantsleid, partnerid)

märts

Taotluste eelhindamise viisid läbi
rahandusministeeriumi spetsialistidest
moodustatud töörühm (17 inimest)

apr-mai

2 ringi kohtumisi ministeeriumide aseantsleritega
taotluste arutamiseks

mai

Ministeeriumide ülesed arutelud suuremate
teemaplokkide lõikes (nt ettevõtlus, sisejulgeolek,
regionaalne areng, laste ja perede heaolu)

mai

Piirkondlikud aruteluseminarid (4) ministeeriumide ja
KOV esindajate ja teiste kohaliku tasandi
võtmeisikutega

juuni

Kohtumised kõigi parlamendi fraktsioonidega,
aruteluseminar riigikogus (11.06)

2026

KRITEERIUMID

Vastavuskriteeriumid:

I

Riigiplaani tingimused, Eesti 2035, valdkonna
arengukava, keskkonnanõuded

II

Hindamiskriteeriumid:

Kooskõla EL tasandi nõuete ja strateegiliste
dokumentidega, riigipõhiste soovitustega

III

Prioriseerimise kriteeriumid:

1

Terviklik, läbimõeldud struktuurne reform

2

Konkurentsivõime ja majanduslik kasu, tasuvus

3

Kliima- ja kriisikindlus

4

Investeeringute jätkusuutlikkus (sh hilisemad
püsikulud ja mõju riigieelarvele)

5

Panus Eesti 2035 ja tulemusvaldkonna
möödikutesse

6

Struktuurifondide ja arengukavade hindamiste
järelused ning soovitused

7

Alternatiivne rahastusallikas (EL kesksed fondid)

EESTI RIIGIPLAAN 2028 - 2034 LUGU

KASVATAME TOOTLIKKUST, TUGEVDAME JULGEOLEKUT JA HOIAME EESTI ERI PIIRKONDADE ELUJÕULISUST

Eesti peab järgmise kümnendi jooksul kohanema väiksema ja vananeva tööjõu, kasvavate julgeoleku- ja kliimariskide ning kiire tehnoloogilise muutusega — säilitades samal ajal majanduse konkurentsivõime, inimestele vajalikud teenused ja Eesti eri piirkondade elujõulisuse.

Nutikas ja tootlik majandus

TOOTLIKKUS · TAI · TÖÖSTUS · EKSPORT · TEHNOLOOGIA · DIGI · OSKUSED · ENERGIA- JA RESSURSITÕHUSUS

Kahaneva tööjõuga saab heaolu kasvatada eelkõige tootlikkuse, teadmiste ja tehnoloogia kaudu.

Tugevam ja toimekindlam Eesti

JULGEOLEK · ELANIKKONNAKAITSE · KOV KRIISIVALMIDUS · ENERGIA-, DIGI-, TRANSPORDI- JA TOIDUJULGEOLEK · KLIIMAKINDLUS

Investeeringud suurendavad Eesti võimet kriisidega toime tulla.

Terved ja võimekad inimesed, tulevikukindlad teenused

HARIDUS · TERVIS · SOTSIAAL · ENNETUS · TÖÖVÕIME · KOV TEENUSED · DIGI · TEENUSVÕRK

Investeeringud aitavad teenuseid ümber korraldada ja ennetada tulevasi kulusid.

Elujõuline Eesti kõikjal

REGIONAALNE ETTEVÕTLUS · TEENUSTE KÄTTESAADAVUS · LIIKUVUS · ÜHENDUVUS · ELAMUD · LINNAKESKUSED · KOGUKONNAD · MAAPIIRKONNAD · IDAPIIR

Regionaalne areng on läbiv investeerimispõhimõte — majandus, inimesed ja teenused peavad toimima kogu Eestis.

EL TOETUSED KIIRENDAVAD EESTI ARENGUKS VAJALIKKE MUUTUSEID –

investeeringuid ja reforme, mis kasvatavad tootlikkust ja teadmiste põhist majandust, tugevdavad inimeste võimekust, suurendavad riigi kriisi- ja toimekindlust ning kujundavad teenused, taristu ja elukeskkonna vastavaks tuleviku vajadustele.

STRATEEGILISED MÕJUINDIKAATORID

- Tööjõu tootlikkus EL keskmisest
- Tervena elatud aastad
- SKP väljaspool Harjumaad EL keskmisest
- Kasvuhoonegaaside netoheide
- Eestit turvaliseks pidavate elanike osakaal

Riigiplaani läbirääkimiste mandaat eesmärkide lõikes (mld) :

Ministeeriumide esitatud taotluste koondmaht (11,39 mld €) ületas rahastamisvõimalusi **enam kui 2x**, jaotusettepanek katab 48% küsitust.

NB! Jaotuskava üleselt tuleb panustada kõigisse 5-de valdkonda ning tagada:

- sotsiaalsetesse eesmärkidesse 14%
- kliima- ja keskkonnanäesmärkidesse 43%
- maapiirkondade arengusse 10%

Liidu kestliku jõukuse, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse toetamine kõigis piirkondades

1 793 mln €

33% riigiplaani mahust | Taotleti 4 850 mln €

Jaotusettepanek katab 37% esitatud taotlusest

I Konkurentsivõimelisem majandus 604,0 mln €

Teadmuspõhine innovatsioon ja uued tehnoloogiad	135,0
Tööstuse konkurentsivõime	221,0
Ekspordivõimekus ja rahvusvahelistumine	57,0
Ettevõtete tootlikkus, digitaliseerimine ja roheüleminek	73,0
Regionaalne ettevõtlus ja VKE-de kasv	118,0

III Tark digiriik 289,0 mln €

Avaliku sektori digipööre	194,0
Elektroonilise side ühenduvus	95,0

II Kestlik ja tasakaalustatud elukeskkond 900 mln €

Kvaliteetne ja energiatõhus elamufond	288,0
Jätkusuutlik veeteenus ja veetaristu	81,0
Puhas energia ja energiasüsteem	83,0
Kliimakindlus ja elukeskkonna kvaliteet	106,0
Jäätmetaristu ja ringmajandusteenused	25,0
Liikuvus ja transporditaristu	182,0
Mitmekeskuseline areng ja piirkondlikud teenused	135,0

+ Interreg kava 71,8 mln (REM)

NB! Riigiplaani vaheülevaatuse käigus 2031. aastal suunatakse täiendavaid vahendeid teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonda.

NB! Tegemist ei ole kogu 28+ rahastusega, 2.etapi rahastus lisandub 2031-2033

Liidu kaitsevõime, vastupidavuse, valmisoleku, elanikkonnakaitse ja julgeoleku toetamine

1 029,6 mln €

19% riigiplaani mahust | Taotleti 2 065 mln €

Jaotusettepanek katab 50% esitatud taotlusest

I Turvaline Eesti Euroopas (HOME)	583,2 mln €
EL varjupaiga-, rände- ja integratsioonipoliitika rakendamise kohustuslikud tegevused	97,0
Schengeni ala, piirihalduse ja ühise viisapoliitika rakendamine	194,1
EL õigusaktidest tulenevate kohustuste rakendamine sisejulgeoleku valdkonnas	97,1
Mitmeotstarbeline riiklik lennuvõime	195,0

II Kriisikindlam Eesti	282,4 mln €
Riigiülese kriisivalmiduse tugevdamine	55,0
Varjumisvõime tugevdamine	17,4
Kohalike omavalitsuste kriisivalmidus	30,0
Ohuteavituse ja olukorrateadlikkuse arendamine	15,0
Digiriigi toimepidevus	80,0
Kriitilise energiataristu toimepidevus	85,0

III Sõjaline liikuvus	164,0 mln €
TEN-T teedevõrgu ning sõjalise liikuvuse koridoride välja arendamine	164,0

NB! Tegemist ei ole kogu 28+ rahastusega, 2.etapi rahastus lisandub 2031-2033

Sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine

529,9 mln €

10% riigiplaani mahust | Taotleti 1 444 mln €

Jaotusettepanek katab 37% esitatud taotlusest

I

Tulevikukindel haridus, oskused ja
tööjõupotentsiaal

247,9 mln €

Tööturu vajadustele vastavad teadmised ja oskused	102,9
Tööhõive ja tööjõupotentsiaali suurendamine	30,0
Haridusteel püsimine ja õppija toetamine	30,0
Hariduse kvaliteet ja õpetajate järelkasv	35,0
Keskhariduse ja põhikoolijärgse koolivõrgu reform	50,0

II

Tervelt ja väarikalt elatud pikk elu

282,0 mln €

Tervise- ja sotsiaalteenuste lõimimine ning iseseisev toimetulek	100,0
Ennetus, vaimne tervis ja personaalne tervisekäsitlus	90,0
Laste heaolu, peretugi ja ohvriabi	12,0
Tervise- ja hoolekandeteenuste kestlik taristu	80,0

NB! Tegemist ei ole kogu 28+ rahastusega, 2.etapi rahastus lisandub 2031-2033

Liidu elukvaliteedi säilitamine ning põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse edendamine

2087,9 mln €

38% riigiplaani mahust | Taotleti 2 828 mln €

Jaotusettepanek katab 74% esitatud taotlusest

I Kestlik ja konkurentsivõimeline põllumajandus, metsandus, kalandus ja maaelu 2087,9 mln €

Vähenev pindalapõhine sissetulekutoetus	672,0
Tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetus	267,8
Looduslikust eripärast tingitud piirangute toetus	47,0
Kohustuslikest nõuetest tulenevate ebasoodsate tegurite toetus (Natura toetused)	22,0
Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmed	390,7
Riskijuhtimisvahendite toetus	2,0
Noorte ja uute põllumajandustootjate toetus	26,9
Põllumajandusettevõtete asendusteenuste toetus	3,4
Mesindus	1,1
Koolikavad	10,0
AKIS: põllumajanduse innovatsiooni- ja teadmussiire	35,0
Territoriaalsed ja kohalikud koostööalgatused	5,0

Kogukondade võimestamine (Leader)	43,6
Toidujulgeolek – isevarustus, investeeringud, konkurentsivõime, kriisikindlus (75% Agri Prosperity Gap'i mahust)	393,12
Kalanduse ja vesiviljeluse konkurentsivõime ja varustuskindlus	73,35
Kohustuslikest nõuetest tulenevate ebasoodsate tegurite toetus (Natura toetused)	50,0
Metsanduse investeeringutoetused	15,0
Vee- ja merekeskkonna, mulla ja maakasutuse seisundi parendamine	30,0

NB! Riigiplaani vaheülevaatus käigus 2031. aastal suunatakse toidujulgeoleku rahastamisse ülejäänud 25% Agri Prosperity Gap vahenditest ning täiendav rahastus kogukondade võimestamisse.

NB! Tegemist ei ole kogu 28+ rahastusega, 2.etapi rahastus lisandub 2031-2033

Põhiõiguste, demokraatia, hea valitsemise, võrdsuse ja õigusriigi tugevdamine

68,0 mln €

1% riigiplaani mahust | Taotleti 208 mln €

Jaotusettepanek katab 33% esitatud taotlusest

I Õigustel põhinev, demokraatlik ja sidus ühiskond 32,0 mln €

Õigusriigi ja õiguste kaitse tugevdamine	12,0
Sidus ühiskond, kodanikuühiskond ja demokraatlik osalus	20,0

II Tõhus ja reformivõimeline riik 36,0 mln €

Tõhus valitsemiskorraldus ja institutsionaalne võimekus	5,0
Strateegiline juhtimine ja reformide elluviimise võimekus	21,0
Ametnike ja juhtide reformivõimekuse arendamine	6,0
Rahvusvahelise poliitikakujundamise võimekus	4,0

NB! Tegemist ei ole kogu 28+ rahastusega, 2.etapi rahastus lisandub 2031-2033

Regionaalarengu toetamine riigiplaani kaudu

Vabariigi Valitsus on kokku leppinud, et 2028-2034 EL toetused peavad jõudma regionaalselt tasakaalustatumalt **väljapoole Harjumaad**, pöörates eraldi tähelepanu idapiirialadele.

Kuidas selleni jõutakse?

Protsessi veab sept. 26 – okt. 27 Regionaal- ja põllumajandusministeerium, kes sõnastab:

- regionaalse tasakaalustatuse **eesmärgi** ja kuidas see on lingitud kohalike/piirkondlike strateegiatega;
- milline **roll** on erinevatel **ministeeriumidel** ja ka kohalikul tasandil eesmärgi saavutamisel;
- millised **hoovad** toetaksid eesmärgi saavutamist (nt piirkondlikud voorud, toetusmäära diferentseerimine, lisapunkte andvad kriteeriumid, **täiendav tugi taotlejatele** vms)

Valitsus on kokku leppinud, et 2028-2034 riigiplaani meetmete väljatöötamise käigus:

- määratleb Regionaal- ja põllumajandusministeerium need meetmed, millel on suurima regionaalse mõju potentsiaal väljaspool Harjumaad ja idapiirialadel;
- seab nendele meetmetele konkreetsed, mõõdetavad regionaalsed eesmärgid;
- töötab välja nende täitmist toetava rakendusmehhanismi.

Riigiplaani kinnitamisega koos (eeldatavasti 2027.a. sügisel) kinnitatakse valitsuse poolt ka meetmete põhised regionaalarengu eesmärgid ja rakenduspõhimõtted.

Riigiplaani esmases jaotuses sisaldub ca **1,2 mld** (lisandub riiklik kaasfinantseering ja taotleja omapanus) ulatuses meetmeid, kus **KOVID** saaksid olla toetuse saajad või partnerid.

KOV puutumusega meetmed 2028+ jaotusettepanekus

Meetmed, kus KOV võiks olla potentsiaalne taotleja või partner.

NB! Summa näitab meetme EL toetuse osa eelarvet ja mitte tingimata KOVidele minevat osa, sest taotlejate ring võib olla laiem.

Seetõttu ei saa summasid võtta lõpliku tõena. Kaardistus on hinnanguline ja võib muutuda meetmete koostamise ja EK läbirääkimiste käigus.

Meetme EL toetuse osa eelarve, mln €

A · I Konkurentsivõimelisem majandus			
1.5	Regionaalsed ettevõtlusinvesteeringud ja ettevõtlusalad	108	MKM Otsene
1.5	Regionaalsed ettevõtlusteenused ja -võrgustikud	5	REM Kaudne
A · II Kestlik ja tasakaalustatud elukeskkond			
2.2	Jätkusuutlik veeteenus ja veetaristu	81	KLIM Otsene
2.4	Kliimamuutustega kohanemise investeeringud	27	KLIM Otsene
2.4	Looduskeskkonna vastupidavus, sh linnade rohestamine	79	KLIM Otsene
2.5	Jäätmetaristu ja ringmajandusteenused	25	KLIM Otsene
2.6	Säästva liikuvuse terviklahendused	162	KLIM Otsene
2.6	Säästva liikuvuse taristu ja ühistranspordi veerem	20	REM Otsene
2.6	KOV avalikud teenused ja arendusvõimekus	75	REM Otsene
2.6	Ajalooliste linnakeskuste terviklik arendamine	35	KUM Otsene
2.6	Kogukondade võimestamine	43,6	REM Kaudne
2.6	Idapiirialade areng	25	REM Otsene
A · III Tark digiriik			
3.1	Valdkondlikud digipöörded	105	JDM Kaudne

Meetme EL toetuse osa eelarve, mln €

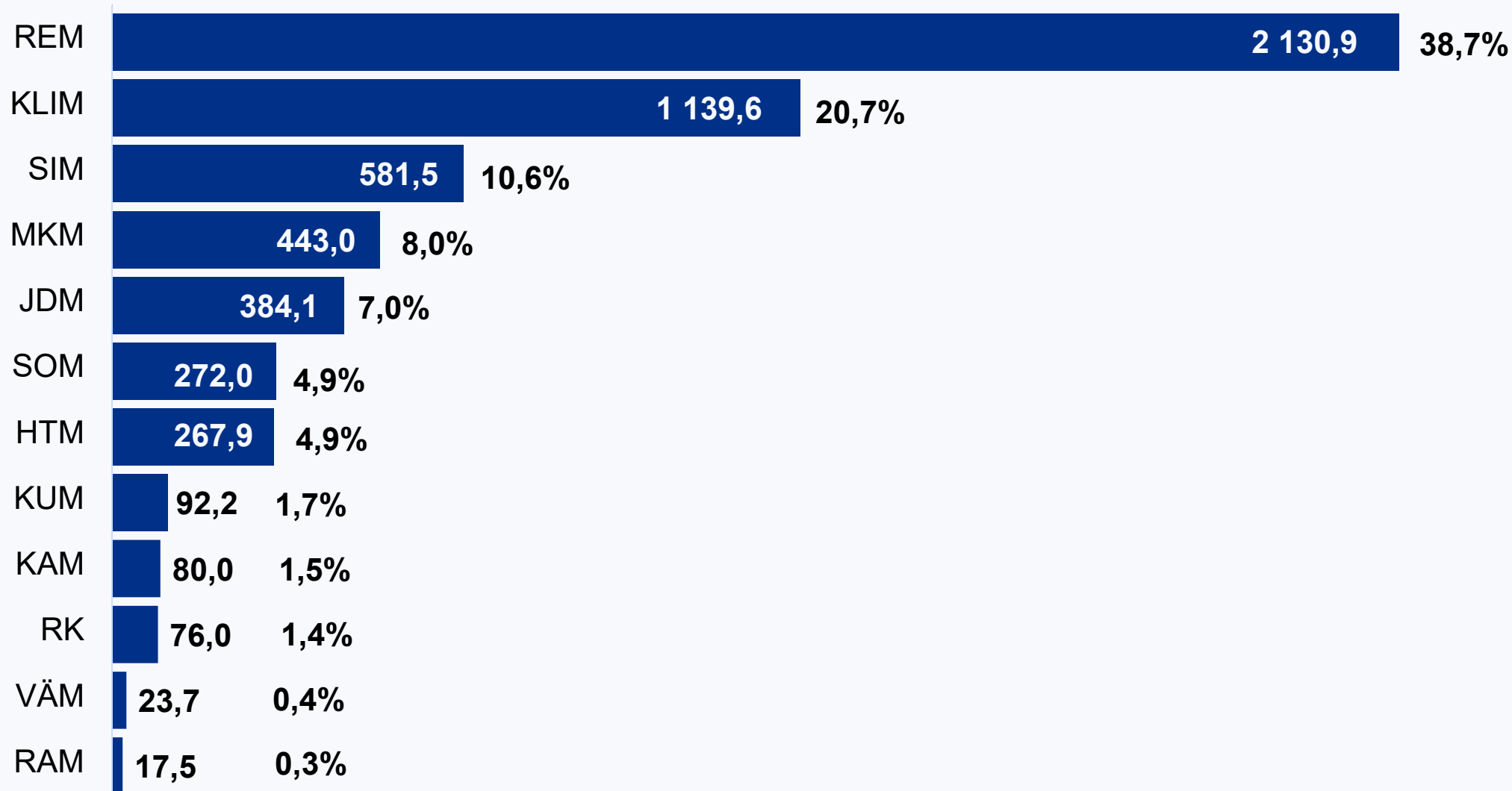
B · II Kriisikindlam Eesti			
2.3	Kohalike omavalitsuste kriisivalmidus	30	REM Otsene
C · I Tulevikukindel haridus, oskused ja tööjõupotentsiaal			
1.3	Haridusteel püsimine ja õppija toetamine	30	HTM Kaudne
1.4	Hariduse kvaliteet ja õpetajate järelkasv	35	HTM Otsene
1.5	Keskhariduse ja põhikoolijärgse koolivõrgu reform	50	HTM Otsene
C · II Tervelt ja väarikalt elatud pikk elu			
2.1	Tervise- ja sotsiaalteenuste lõimimine	100	SOM Kaudne
2.2	Ennetus, vaimne tervis ja personaalne tervisekäsitlus	90	SOM, KUM Kaudne
2.3	Laste heaolu, peretugi ja ohvriabi	12	SOM Kaudne
2.4	Tervise- ja hoolekandeteenuste kestlik taristu	80	SOM Kaudne
D · II Toidujulgeolek			
2.4	Koolikavad	10	REM Otsene
E · II Tõhus ja reformivõimeline riik			
2.1	Tõhus valitsemiskorraldus ja institutsionaalne võimekus	5	RAM Kaudne
2.2	Strateegiline juhtimine ja reformide elluviimise võimekus	21	RK Kaudne

KOKKU 1 253,6 mln €

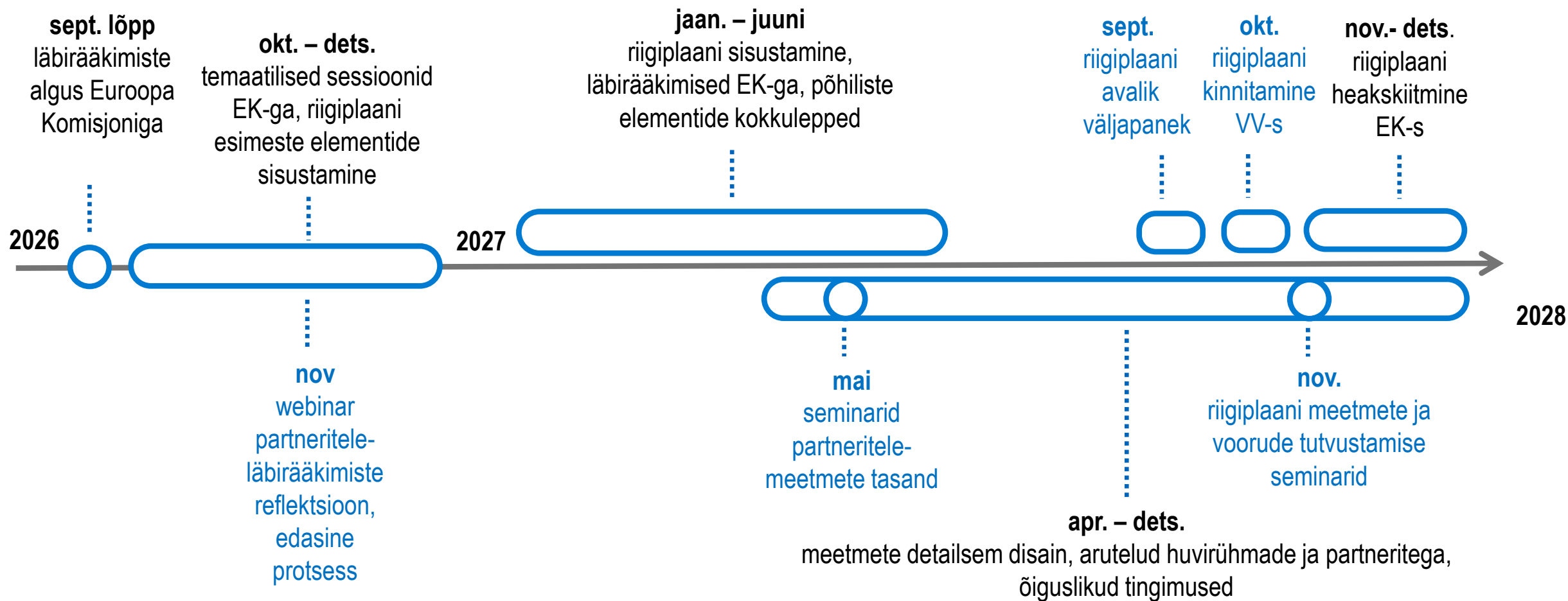
Otsene 762,00 mln €

Kaudne 491,6 mln €

Jaotusettepanek haldusalade lõikes (mln)

Edasine indikatiivne ajakava*

*Eeldusel, et EL 2028-2034 eelarve lepitakse kokku 2027.a varakevadeks